

Μια πτυχή της προσφοράς του αγ. Λουκά Κριμαίας (†11 Ιουνίου)

/ [Πεμπτούσία](#)

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει γνωστές και στη χώρα μας πολλές πλευρές από το μαρτυρικό βίο και τη μεγάλη προσφορά ενός σύγχρονου αγίου, του **αγ. Λουκά (Βοϊονο-Γιασενέτσκι)**, Αρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως και Κριμαίας, και καθηγητή Χειρουργικής στο Πανεπιστήμιο της Τασκένδης. ίσως όμως δεν είναι ευρέως γνωστό ότι ο αγ. Λουκάς ήταν εκείνος που πραγματοποίησε για πρώτη φορά ξено-μεταμόσχευση, δηλαδή χρησιμοποίηση μοσχεύματος από ζωικό οργανισμό σε άνθρωπο, το 1924. Όπως αναφέρεται σε βιογραφία του, από τον Αρχιμ. Νεκτάριο Αντωνόπουλο (*Αρχιεπίσκοπος Λουκάς*. Ακρίτας, 6η έκδοση. Αθήνα 2002, σ. 136):

«Στο νοσοκομείο Γενισέισκ, επιχείρησε μια πρωτοποριακή και δυσκολότατη επέμβαση. Του έφεραν έναν νέον άνδρα, με βαριά νεφρική ανεπάρκεια. Η κατάστασή του ήταν απελπιστική. Ο επίσκοπος γιατρός, μη έχοντας άλλη λύση, αποφάσισε να κάνει μια ηρωϊκή επέμβαση και επιχείρησε μεταμόσχευση νεφρού

από μοσχάρι στο νεαρό ασθενή, παρά τα πενιχρά μέσα που διέθετε. Ο γιατρός, που διηγήθηκε το γεγονός αυτό, χαρακτηρίζει επετυχημένη την επέμβαση, δίχως άλλες λεπτομέρειες για το πόσο έζησε ο ασθενής, τα μετεγχειρητικά προβλήματα κ.λπ. Τονίζει όμως, πως ο επίσκοπος Λουκάς, άφησε έκπληκτους τους συναδέλφους του. Οι μεταμοσχεύσεις, ήταν τότε μάλλον στην σφαίρα της φαντασίας. Πολλές δεκαετίες αργότερα θα γενικευθούν. Παρόλο που ήταν η πρώτη εγχείρηση μεταμόσχευσης, δεν έγινε ευρύτερα γνωστή, προφανώς για πολιτικούς λόγους. Δεν θα έπρεπε να προβληθεί ένας “εχθρός του λαού”!».

Όπως αναφέρει η κα Γ. Βούβαρη στη διδακτορική της διατριβή, με τίτλο: Μεταμοσχεύσεις: Ιατρική και Θεολογική – Βιοηθική Προσέγγιση, αξίζει να σημειωθεί ότι οι πρώτες σοβαρές προσπάθειες, που έδωσαν πραγματική ώθηση σ’ αυτόν τον πρωτοποριακό τομέα της μεταμόσχευσης, άρχισαν μόλις στις αρχές της δεκαετίας του ’60, κατά τα έτη 1963 και 1964, δηλαδή 40 χρόνια μετά (!) την πρώτη ξενομεταμόσχευση του αγίου Λουκά, όταν ο γιατρός Keith Reemtsma πραγματοποίησε στο πανεπιστήμιο Tulane, μεταμόσχευση νεφρού από χιμπαντζή σε 12 ενήλικες. Μόνο μια μεταμόσχευση ήταν πραγματικά επιτυχής, κατά την οποία ο λήπτης έζησε επί 9 μήνες (χωρίς ενδείξεις για απόρριψη του μοσχεύματος), προτού πεθάνει από κάποια λοίμωξη. Η επόμενη επιτυχής προσπάθεια ξενομεταμόσχευσης αποδίδεται στον καθ. T. Thomas Starzl (στο Πανεπιστήμιο του Pittsburgh, USA), ο οποίος πραγματοποίησε μεταμόσχευση ήπατος μπαμπούνου σε ασθενή, δηλαδή 46 χρόνια μετά (!) την πρώτη ξενομεταμόσχευση του αγίου Λουκά. Βλ. Χρ. Τσοκανταρίδη. *Μεταμόσχευση - Δώρο Ζωής*, <http://pfy.gr/forum/index.php?> (στις 23/11/2011).

Δε θα πρέπει, βεβαίως, εδώ να διαφύγει της προσοχής μας, ότι ο επίσκοπος και ιατρός άγιος Λουκάς υπήρξε άνθρωπος της πίστης και της προσφοράς στον πλησίον, μοιρασμένος ανάμεσα στην κλήση του ως υπηρέτη του Λόγου και στο επαγγελματικό του πάθος (ως χειρουργού). Διώχθηκε για την αφιέρωσή του στην αφύπνιση των ψυχών και σώθηκε ένεκα των κατορθωμάτων του ως ιατρού των σωματών. Ο ίδιος ο άγιος στον μετέπειτα βιογράφο του Μάρκ Ποπόφσκι συμβούλευσε: «Αν γράψετε τη ζωή μου, μην προσπαθήσετε να ξεχωρίσετε το χειρουργό από τον επίσκοπο». (Mark Popovskij. *Jizn’ jítie Voïno-Yasenetskogo arkhiepiskopa i Khirurgia*. YMCA Press, Paris 1979, p. 94)